

szegedi tankerületben azóta már illetékes helyről teljesen megnyugtató, bölcs mérsékletet és a lényegyet kiemelő kijelentések hangzottak el. Ez valószínűleg megtörtént más tankerületekben is. Gyulai Ágost másik aggodalma az iskolalátogatók munkáját illeti. Az Utasítás oly nagytömegű, néha felesleges megfigyelési és jelenteni való szempontot ír elő, hogy azt lelkiismeretesen, bürokratamentesen teljesíteni a lehetetlenséggel határos. Azt a véleményét fejezi ki, hogy a bajokat bölcs mérlegelő és az Utasítások szellemét tekintő felügyelet ki fogja kerülni. *Kemény Ferenc* cikkében rámutat arra, hogy a néhány soros külföldi nevelési és oktatásügyi hírek könnyen felszínességre vezetnek; másrészt ezek a kiragadott részek esetleg elhibázott, elhamarkodott újításra csábíthatnak. Az eddigi 5 nemzetközi tanügyi híreket szolgáltató külföldi központ mellett most létesült egy hatodik, amely véleménye szerint már felesleges. Második pontban a *pedagógia* és *pedagógus* szavak használatában jelentkező zűr-zavarra mutat rá.

A folyóirat mindig kiváló kritikái közül kiemelendők a következő könyvekről szólók: Kornis Gyula: A Kir. Magy. Pázmány Péter Tudományegyetem 300 éves évfordulójának jubileumi emlékkönyve; Dr. Kisparti János szerkesztésében megjelent: A családi nevelés útjain; Prohászka Lajos: A vándor és a bujdosó; Croner Elza, fordította Kemény Ferenc: Spranger Ede egyénisége és munkája; Obermüller Ferenc: A miliő-iskola; Arató István: A kőszegi ev. leánylíceum szakteremrendszere.

A Gyermekek és az Ifjúság 1–6. számának vezető cikke Anna királyi főhercegeasszony előadása az anyai szent hivatásról, a gyermekekről. Szavai kétszeresen meghatják lelkünket. Anya — és magyar!

Zibolen Endre dr. tanulmánya: A családi környezet szerepe a nevelésben. A család az alapja az emberi közösségnek. Feladatai testiekre és lelkiekre oszthatók. Testiek a táplálás, a test erősítése és fejlesztése. Ezt internátusok sokszor jobban ellátják. A lelki feladatok: gazdaságiak (takarékosság, munkakészség), erkölcsiek (vallási, nemzeti, családi tekintélytiszteltet, stb.), érzelmiek (szeretet), szociálisak és hagyományokra vonatkozóak. Ezekből a társadalom idők folyamán egyeseket magára vett, nem mindig haszonnal az egyénre. A család fontos összekötő és kiegyenlítő kapocs az egyén és a társadalom között. Az anya képviseli a családban az önzetlen, önfeláldozó, mindent megbocsájto szeretetet, az apa inkább a tekintélyt. A család fő nevelési értékei a szoktatás, egyszerű fogalmak tiszta használata és a példa. A gyermeknevelés a szülőktől önfeláldozást, lemondást követel. Ha ez hiányzik, bajok állanak be. A nevelés azonkívül türelmet, megértést és következettséget kíván a szülőktől. A nevelő intézetek ezekben nem pótolhatják a családot. *Kailo és Tegengren* finn pedagógusok ismertetik azt az 5. matematikai feladatot, amelyet a finn közoktatásügyi tanács múlt évben kutató célból mindennek finn iskolában elvégeztetett. Ismertetik ennek kivitelét, értékelési módját és statisztikai eredményeit. Ily módon tájékozódást nyert minden tanár, vajon osztályának matematikai tudása milyen viszonyban van az országos átlaghoz s mi a teendője. *Cser János dr.* egy 10–14 éves tanulókon végzett térérzék-vizsgálatot ismertet, grafikonokban vonva le a tanulságokat. A térérzék fejlettsége, kevés eltéréssel, az elemi iskolában gyengébb, jobb a pol-

gári iskolákban, legjobb a középiskolákban. A leányok e tekintetben jóval a fiúk mögött maradnak. *Sipos Lajos dr.*: Új utak az irodalomtanításban c. cikkében foglalkozik az olvasó-kutató irányzattal s megállapítja, hogy ennek kivitelét csak az ifjúsági iskola-könyvtárak avultsága, szegénysége akadályozza. *Cser János dr.* szép tanulmányban ismerteti és méltatja a Gyermektanulmányi Társaság kiadásában megjelent „Az alkotó munka az Új Iskolában” c. könyvet.

A jövő Utjain múlt évi kettős száma (július—október) fő témaköre az idegen nyelv tanítása. Az első cikkben *Kenyeres Elemér* naplója nyomán élénk tárul, hogy egy Genfben került 7 éves magyar kislány miként indul el a francia nyelv megtanulásának nehéz útján az iskola segítségével. Nehéz küzdelmek után önként rájön, hogy kényszerítve van a francia nyelvet megtanulni, majd kedvet kap hozzá. Először főként a gesztusból ért. Mondatoképek ragadnak meg emlékezetében, s később különülnek el az egyes szavak. Nagy ösztönző erő a dal. *Blaskovich Edith*: *Az idegen nyelvek tanításának problémái az aktív iskolában* c. cikke a követelmények felállításában alapul veszi Nagy László típusa szerint a gyermek nyelvének fejlődését és Köhler Elza nyelvtanulási fokozatait. De figyelme kiterjed a két fő nyelvtanulási típusra is. Legközelebbi teendőnek látja: 1. gyermekfejlődéstani és nyelvtanulási lélektani fokozatokon alapuló genetikai tantervet; 2. a kezdők, középerősek és haladók részére az anyagot kitűzni; 3. a maximum—minimum teljesítményt ellenőrző tesztek rögzítését; 4. a feladatsorozatot minden fok részére megállapítani; 5. osztálytanítás helyett a 2. alatt megjelölt csoporttanításra térni. *Kremzler Irma* azután vázol *egy német nyelvi órát* a középiskola II. osztályában, csoportmunka keretében. Nyelvismeret és nyelvtanulási képesség alapján 3 munkacsoportot alakít, egy-egy csoportvezetővel. *Reinitz Laura* a *családban lefolyó anyanyelvi tanulásból* kiindulva keresi a helyes, aktív idegen nyelvtanítás követelményeit. *Szilágyi Dénes széljegyzetnek* mondott cikkében felhívja a figyelmet két, örömet, kielégülést okozó tényre. Egyik a beszédszervek spontán, sokszor külső ok nélküli használata (pl. gügyögés). A másik a nyelvalkotás. Különösen a kamaszkor kezdetén jelentkezik ez mesterséges nyelv kialakításában. Fölveti a kérdést, nem lehetne-e a két tény a nyelvtanításban valamiképpen értékesíteni?

Házy Albert megállapítja, hogy a tanár gyakran nem tudja a tanuló élményévé tenni azt az olvasmányt, amely valamikor őt magát megragadta. Ennek okát a tanárt és tanítványt elválasztó generációs szakadásban látja. Haszon nélküli a saját vélemény rákényszerítése, épenúgy kevés értékű a fellengző, gyönyörű előadás az ilyen olvasmányról. Leghelyesebbnek véli az iskolai olvasmányokat az új, máslelkületű ifjúság szempontjából revízió alá venni. *Ujváry Lajos* az *Egri Csillagok nagy olvasottságát* állapítja meg a tanulók sorában, s ennek okait fejti ki. Benne van minden, ami a gyereket érdekli, kalandok, a technikai találmány, hősök. Tulajdonképpen modern naiv éposz. *Ligeti Boriska* kifejti, hogy az iskolába bevitt *könyvnapi propagandánál* többet ér a jó ifjúsági könyvtár, jó irodalmi tankönyv és jó tanár. *Simonffy Margit* felhívja figyelmünket a *tiszta, szabatos, hibátlan kiejtésre*, amelyre tanítónak-tanárnak fokozottan ügyelnie kell. Sok kiejtésbeli hibá-